

Effect van klimaat op kuikens van moederdieren van verschillende leeftijden

Opvang vleeskuikens

kuiken = bij uitkomst uit het ei nog volop in ontwikkeling

- thermoregulerend vermogen (regelen eigen lichaamstemperatuur)
- immuuniteitsysteem nog in ontwikkeling
- darmslijmvlies en darmflora nog in opbouw

→ stalklimaat op dierniveau optimaliseren

- kuiken afh. van omgevingswarmte om lichaamstemp. op peil te houden

→ voeder en water moet vlot beschikbaar

- vlug water en voeder opnemen na aankomst in stal
  - = > van belang voor een vlotte start van de dooierrestvertering
  - = > stimuleert de verdere ontwikkeling van het darmkanaal

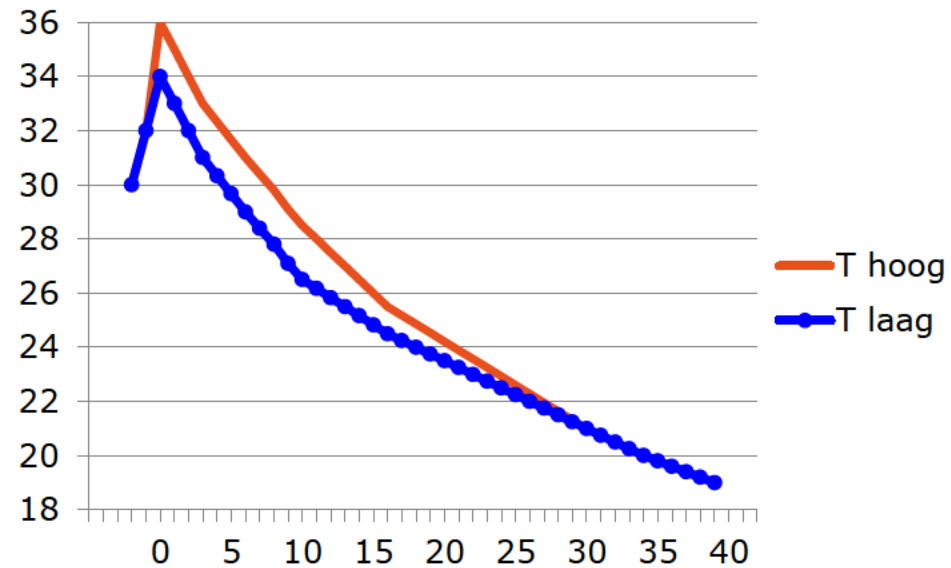
→ leeftijd moederdieren

→ uitkomst in de stal / voeder en water in broeierij

Opvang vleeskuikens

- Proef (6 rondes)

- temperatuurcurve
ca. 2° C verschil in eerste weken
- opwarmen stal voor instrooien

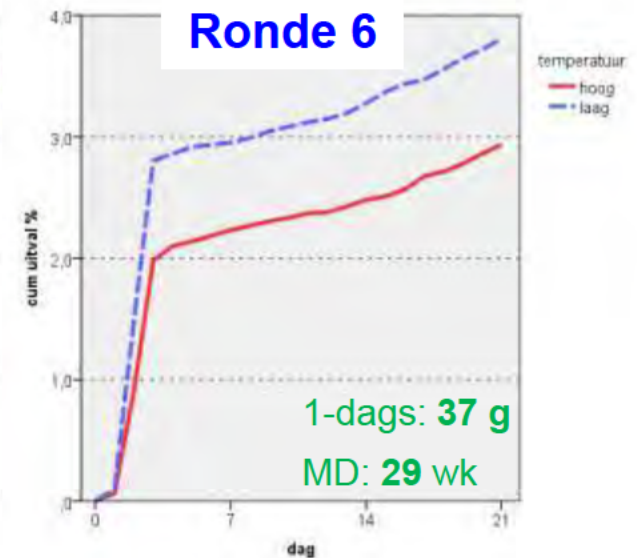
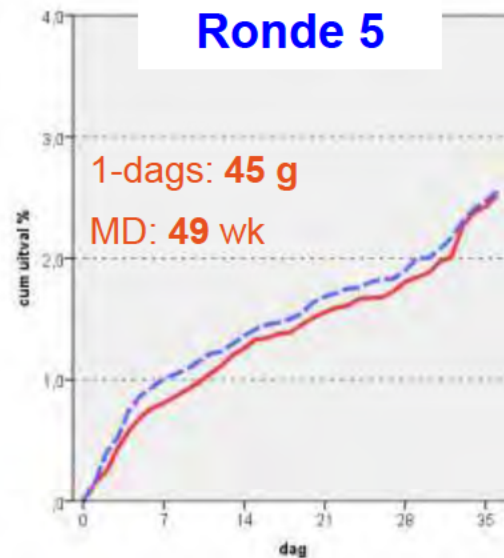
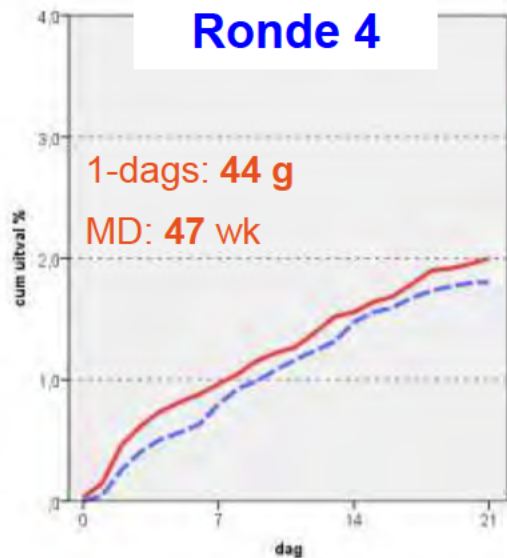
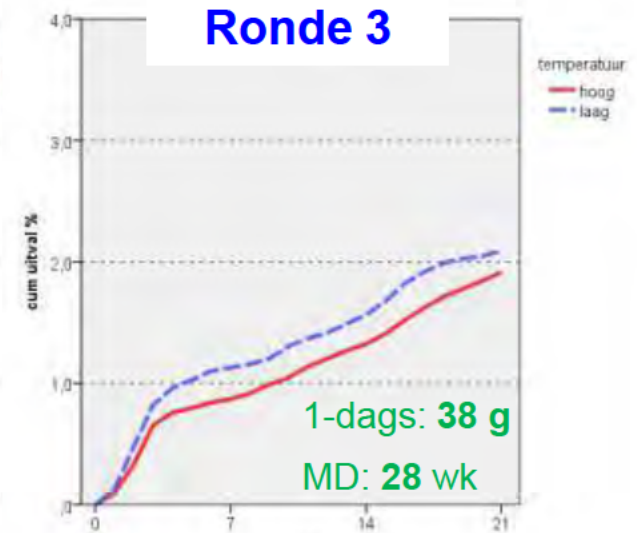
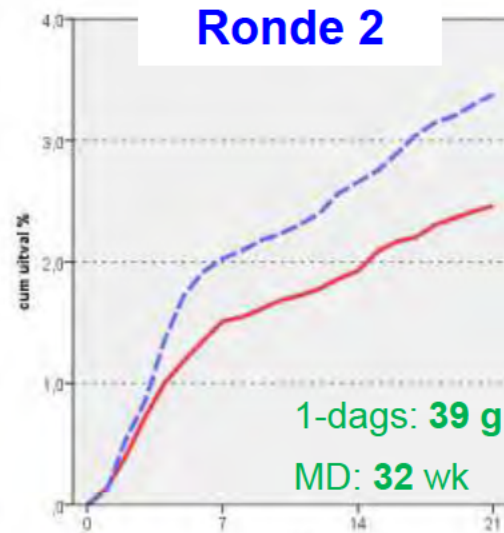
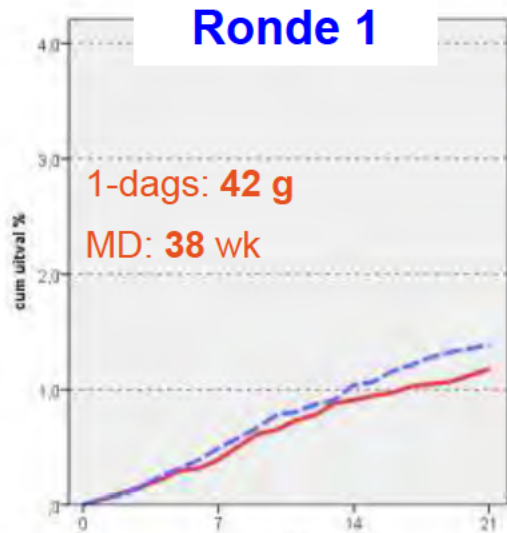

+ bij zowel lichte als zware ééndagskuikens

% uitval tijdens de ronde

= sterfte + selectie (dag 0-21)

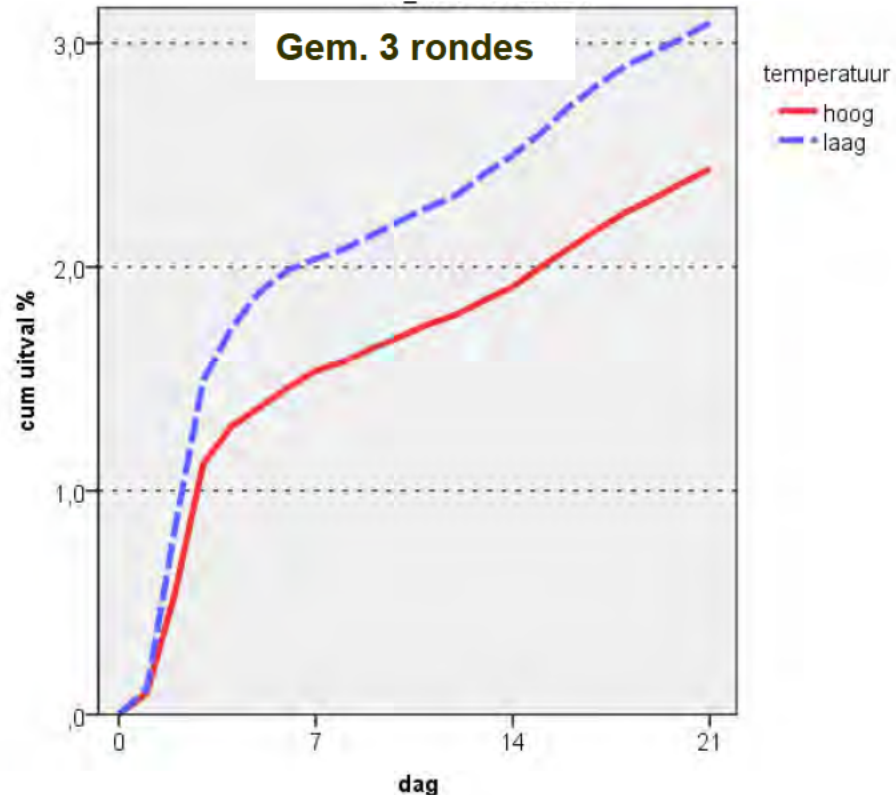
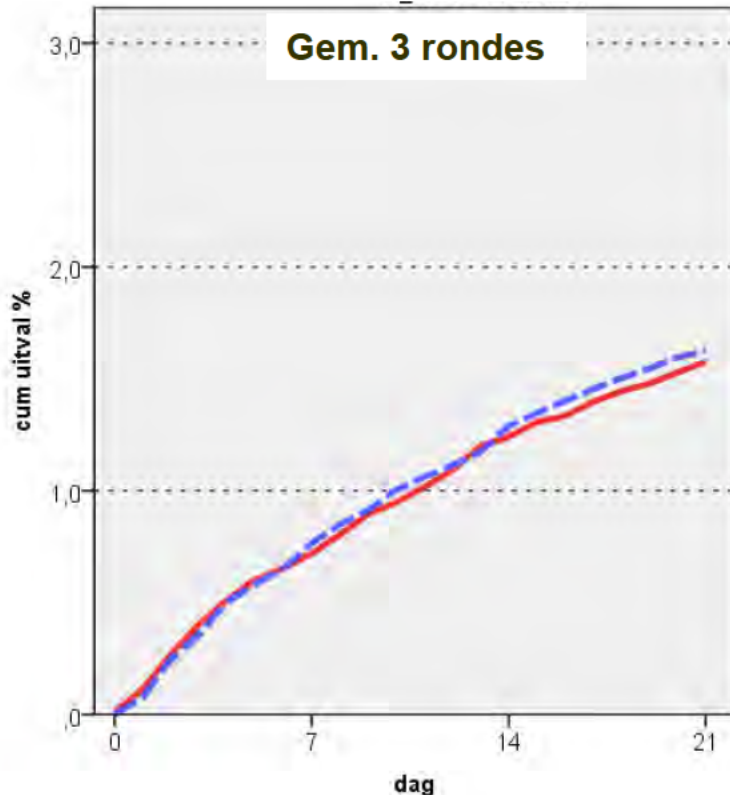

% uitval tijdens de ronde = sterfte + selectie (dag 0-21)

leeftijd moederdieren > 38 weken

leeftijd moederdieren < 33 weken

(lichte ééndagskuikens)

leeftijd MD > 38 wkn:

- geen verschil in uitval

lichte ééndagskuikens:

- lagere uitval in eerste weken bij hogere temp.
- maar ook aanpassing management voor opzet nodig (stal beter opwarmen, hogere RV + temp. vloer/stal, ...)

Technische resultaten (dag 36)

Proefperiode: april 2012 – februari 2013 / 3 rondes

leeftijd MD >38 wk	Dag 36	
	hoge T	lage T
Opzetdatum		
uitval (%) ¹	2,63 %	2,56 %
% selectie	0,77 %	0,78 %
% sterfte	1,86 %	1,78 %
netto gewicht (g)	2316	2311
voederverbruik (kg/pok)	3,51	3,56
voederconversie	1,557	1,581
productiegetal	402,4	396,2

¹ % uitval = % selectie + % sterfte

Leeftijd moederdieren > 38 weken:

- geen verschillen in technisch resultaat

Technische resultaten (dag 36)

Proefperiode: april 2012 – augustus 2012 / 3 rondes

leeftijd MD <33 wk	Dag 36	
	hoge T	lage T
Opzetdatum		
uitval (%) ¹	3,99 %	5,33 % *
% selectie	1,35 %	1,61 % *
% sterfte	2,64 %	3,72 % *
netto gewicht (g)	2281	2309
voederverbruik (kg/pok)	3,41	3,39
voederconversie	1,556	1,550
productiegetal	391,1	392,0

¹ % uitval = % selectie + % sterfte

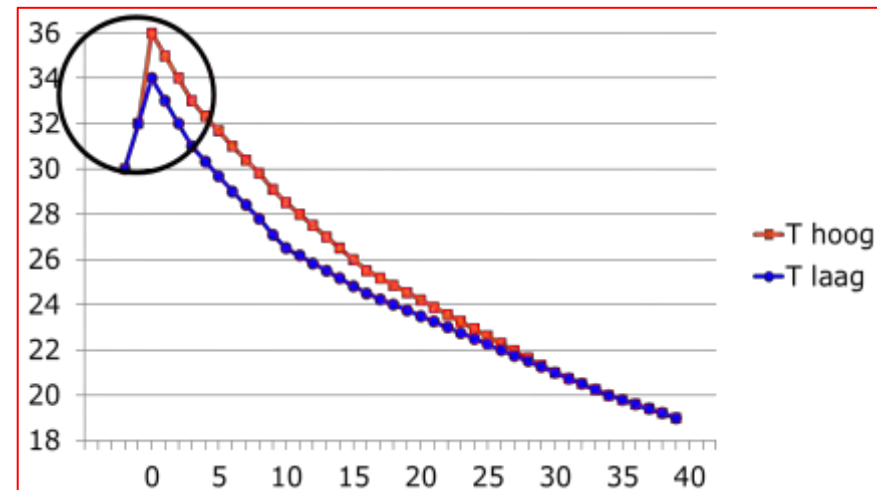
Lichte ééndagskuikens:

=> bij lage temp.: duidelijk hogere uitval (zowel selectie als sterfte)
geen verschil in gewicht, VC, PG

Temperatuurcurve

(ca. 2° C hoger staltemp. in eerste weken)

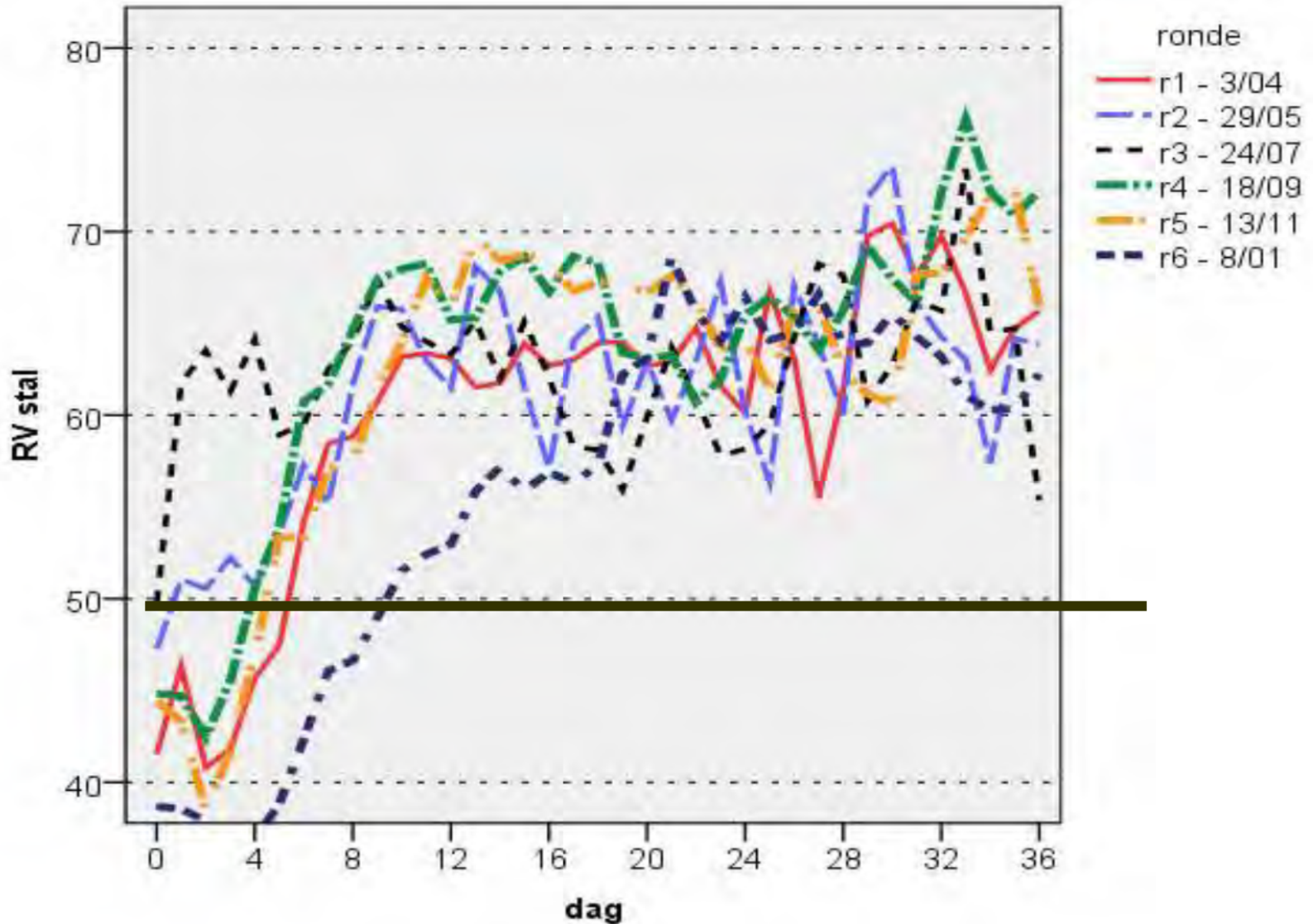
- Leeftijd moederdieren > 38 weken
    - geen voordeel van hogere temp. (op uitval, technisch resultaat, ...)
    - hogere energiekost voor verwarming
  - Lichte ééndagskuikens (leeftijd MD < 33 weken)
    - duidelijk lagere uitval bij hogere temp., geen verschil in gewicht en VC
    - hogere energiekost voor verwarming
- positief effect van hogere staltemperatuur
- vooral nood aan verbeteren van omstandigheden rondom de opzet (temp., RV, voeder, water, ...)

Verloop van RV

(per ronde / dag -1 tot dag 36)

Demonstratieproject: "Een goede start van jonge vleeskuikens, de sleutel voor lager antibioticagebruik, beter dierenwelzijn en een verhoogd bedrijfsmanagement"

- Looptijd: april 2015 – juni 2016
- Partners: Proefbedrijf Pluimveehouderij vzw (trekker)
Vakgroep Pluimvee van Boerenbond
Vlaamse Vereniging voor bedrijfspluimveehouders
Beroepsvereniging Fokkers en Broeiers
Bedrijfsdierenartsen
- met financiële steun van Vlaamse overheid en EU landbouwfonds

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Effect van T en RV op kuikens van verschillende leeftijden moederdieren

(3 rondes – periode: maart – augustus 2016)

Oude Stal

Temp	RV-sturing	Leeftijd MD	
		jong	oud
37°C bij opzet	neen	x	x
	ja	x	x
34°C bij opzet	neen	x	x
	ja	x	x

Nieuwe Stal

Temp.	Leeftijd MD		
	jong	gem	oud
37°C bij opzet	x	x	
35°C bij opzet	x	x	x
33°C bij opzet		x	x

	Leeftijd MD (weken)		
	jong	gem	oud
ronde 1	29	41	58
ronde 2	28	42	59
ronde 3	29	44	52

Beoordeling kuikenkwaliteit: PASGAR score

- vitaliteit
- navel
- hak
- snavel
- buik

Kuikenkwaliteit

RONDE 1

Leeftijd	Vitaliteit	Navel	Hak	Snavel	Buik	Pasgar	Lengte
29 weken	9%	17%	2%	5%	4%	9,6	
41 weken	7%	21%	4%	13%	2%	9,5	
58 weken	9%	39%	8%	13%	6%	9,2	

RONDE 2

Leeftijd	Vitaliteit	Navel	Hak	Snavel	Buik	Pasgar	Lengte
28 weken	14%	10%	10%	20%	14%	9,3	18,4
42 weken	12%	24%	14%	22%	10%	9,2	18,8
59 weken	16%	36%	0%	12%	12%	9,2	19,6

RONDE 3

Leeftijd	Vitaliteit	Navel	Hak	Snavel	Buik	Pasgar	Lengte
29 weken	10%	12%	4%	8%	6%	9,6	17,3
44 weken	6%	22%	4%	4%	2%	9,6	19,1
52 weken	2%	22%	2%	26%	12%	9,3	19,3

Effect van klimaat op kuikens van moederdieren van verschillende leeftijden (3 rondes)

OUDE STAL

leeftijd moederdieren (MD):

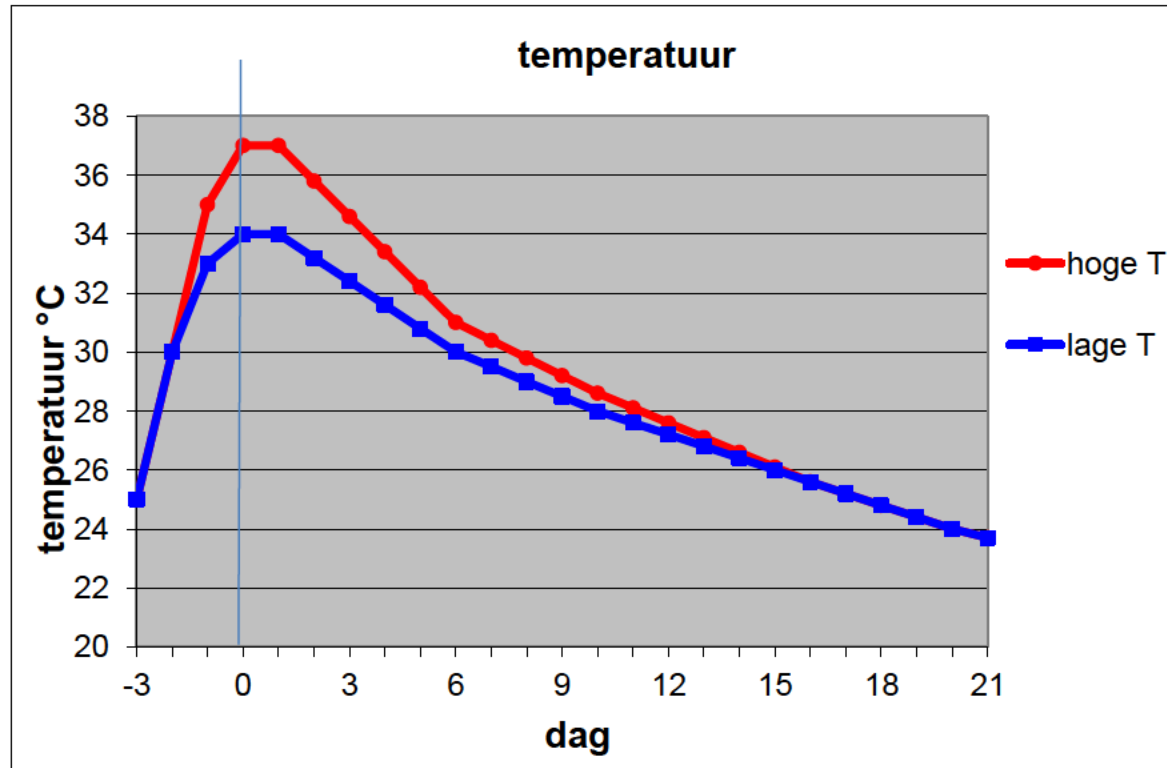
- jonge MD → 29w – 28w – 29w
- oude MD → 58w – 59w – 52w

temperatuurcurves

(37°C - 34°C bij opzet)

+ wel of niet sturen op RV

(60% RV tijdens eerste week)

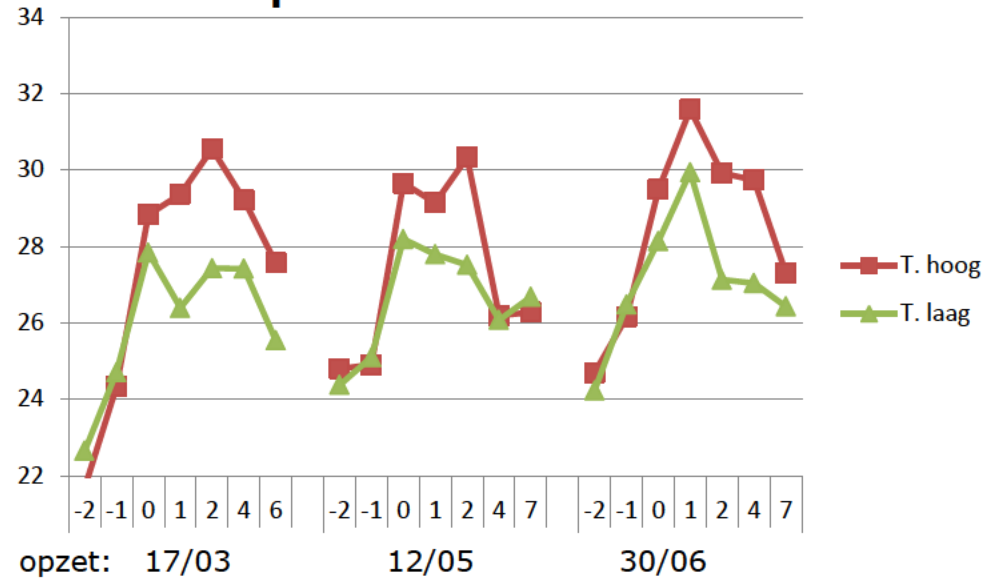
Temperatuur verloop

T laag:

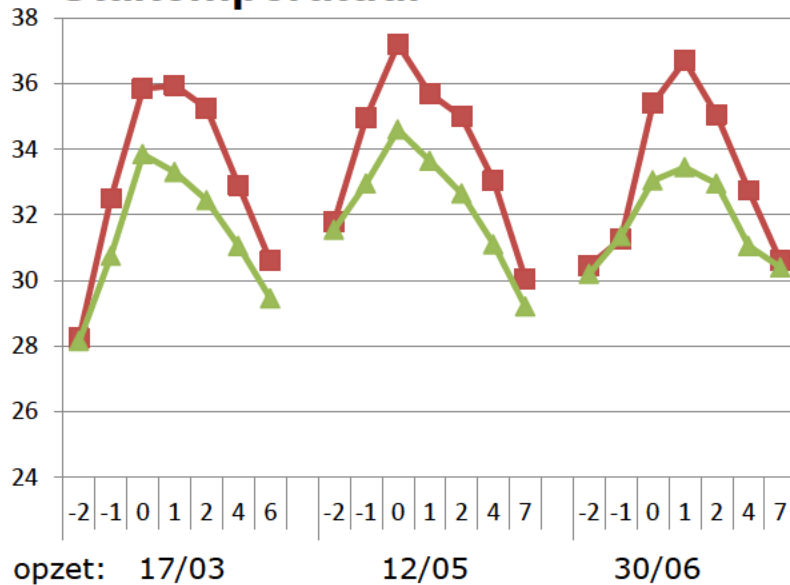
- lagere T tijdens opwarmen stal en 1^e dagen na opzet
- lagere vloer T (streefwaarde 28)

(afh. lengte leegstand / opwarmen stal)

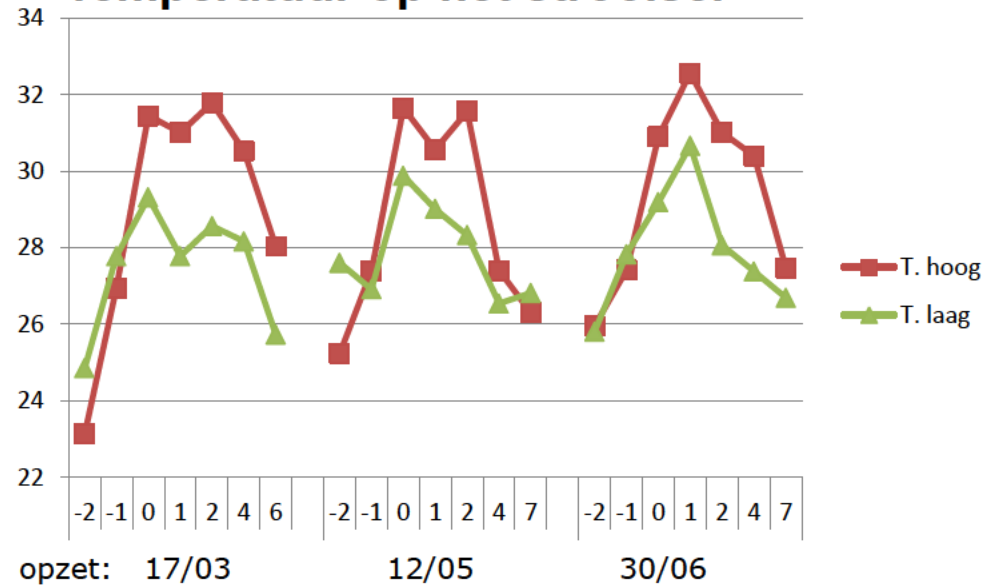
Vloertemperatuur

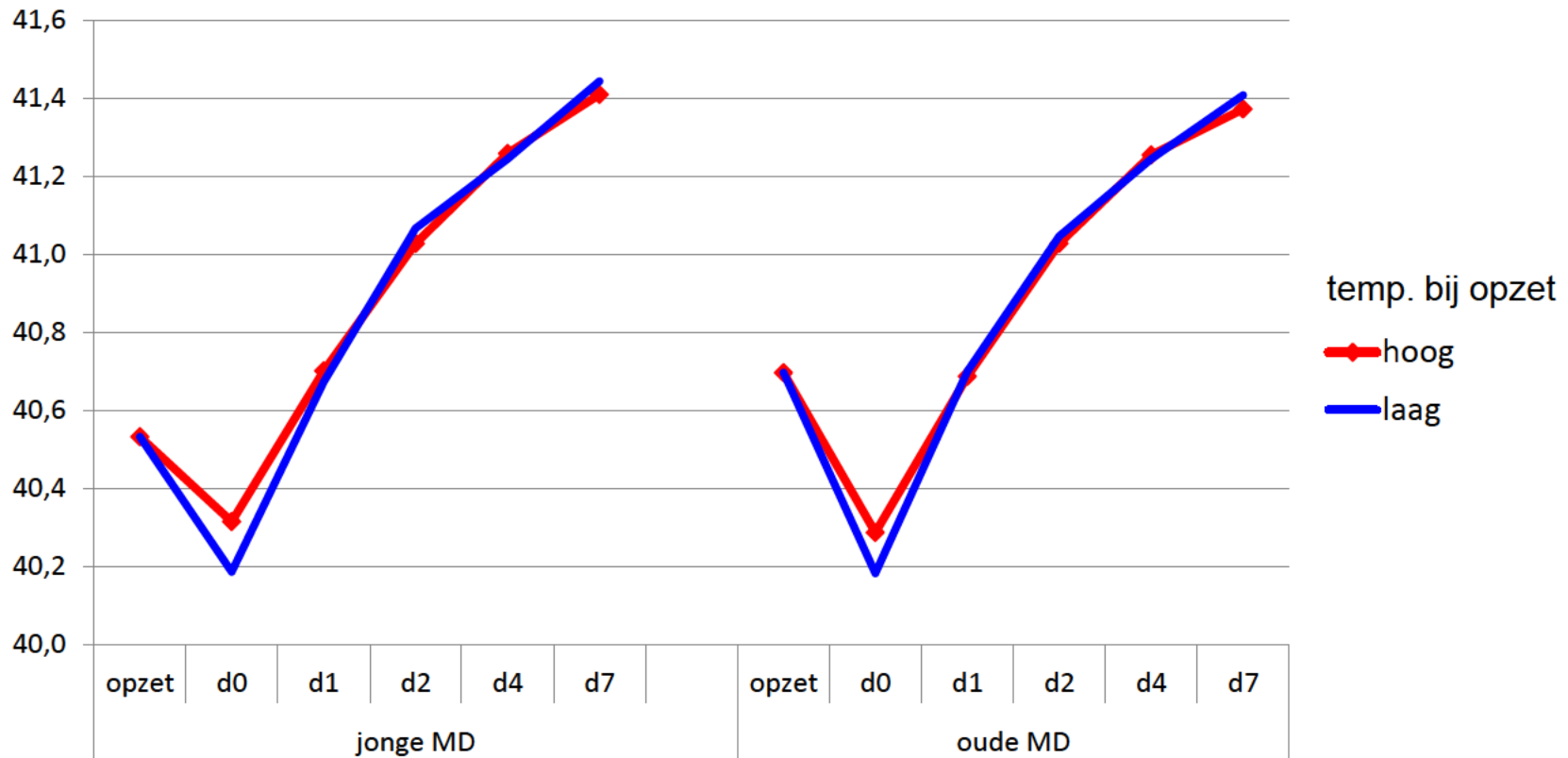
Staltemperatuur

Temperatuur op het strooisel

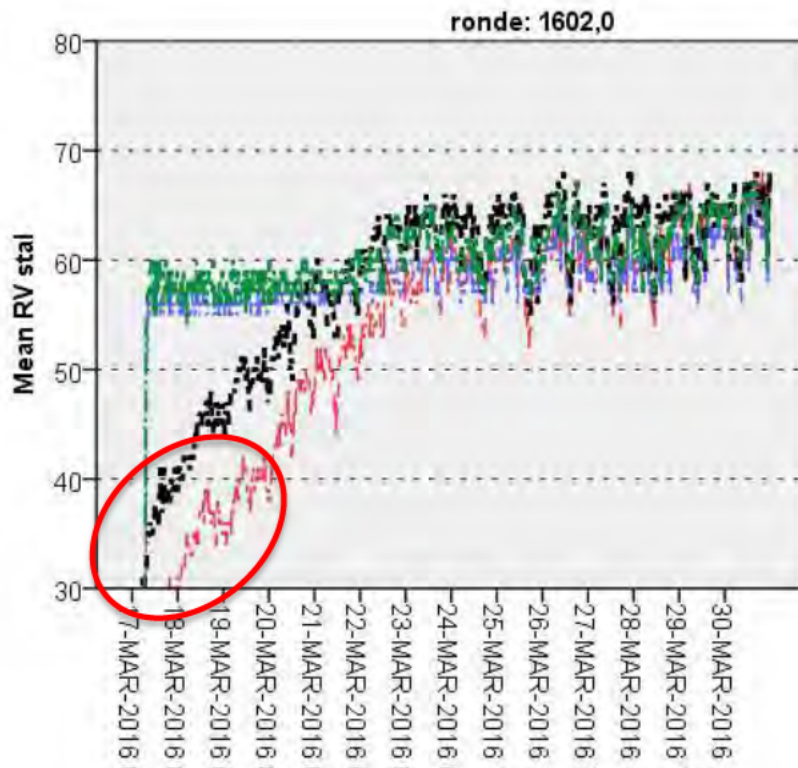

Kuikentemperatuur (gem. 3 rondes)

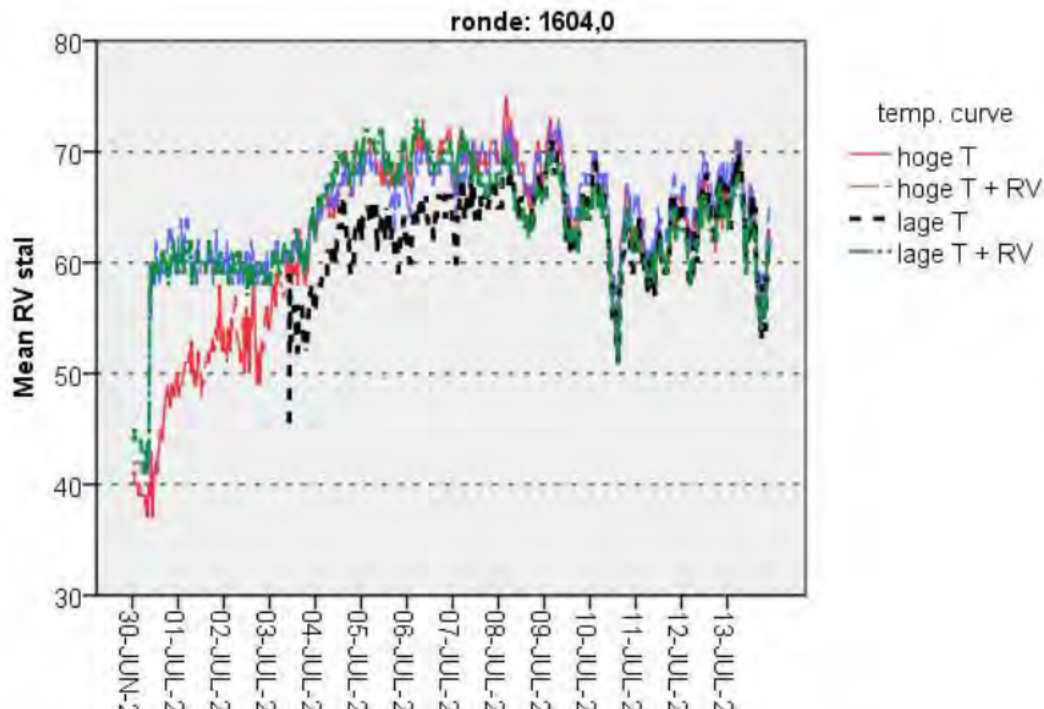
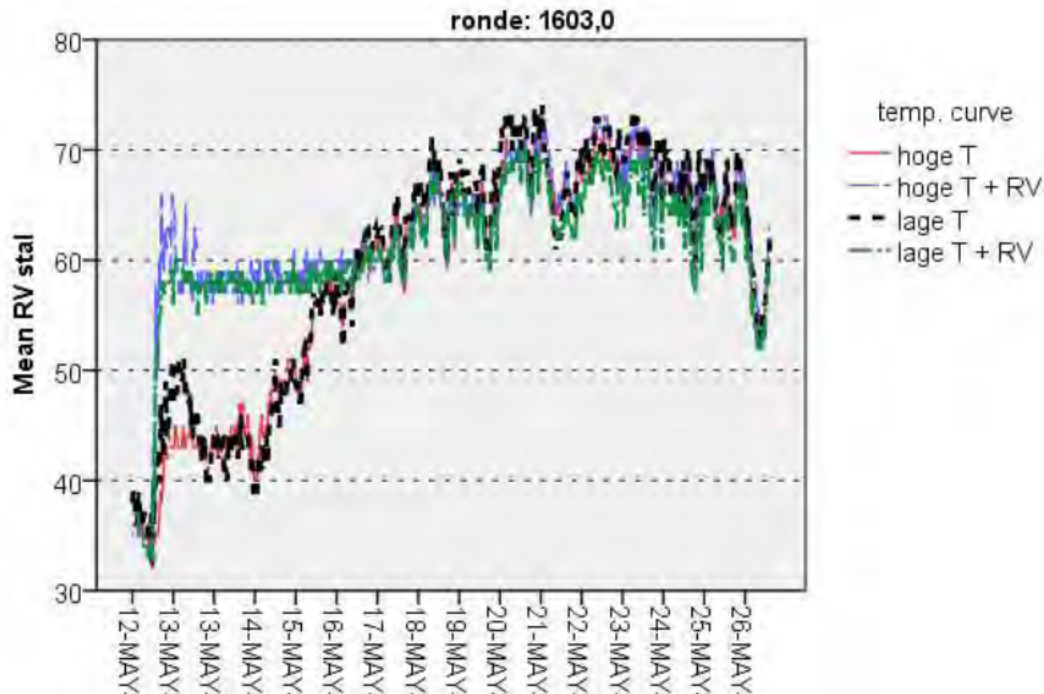

Verloop RV

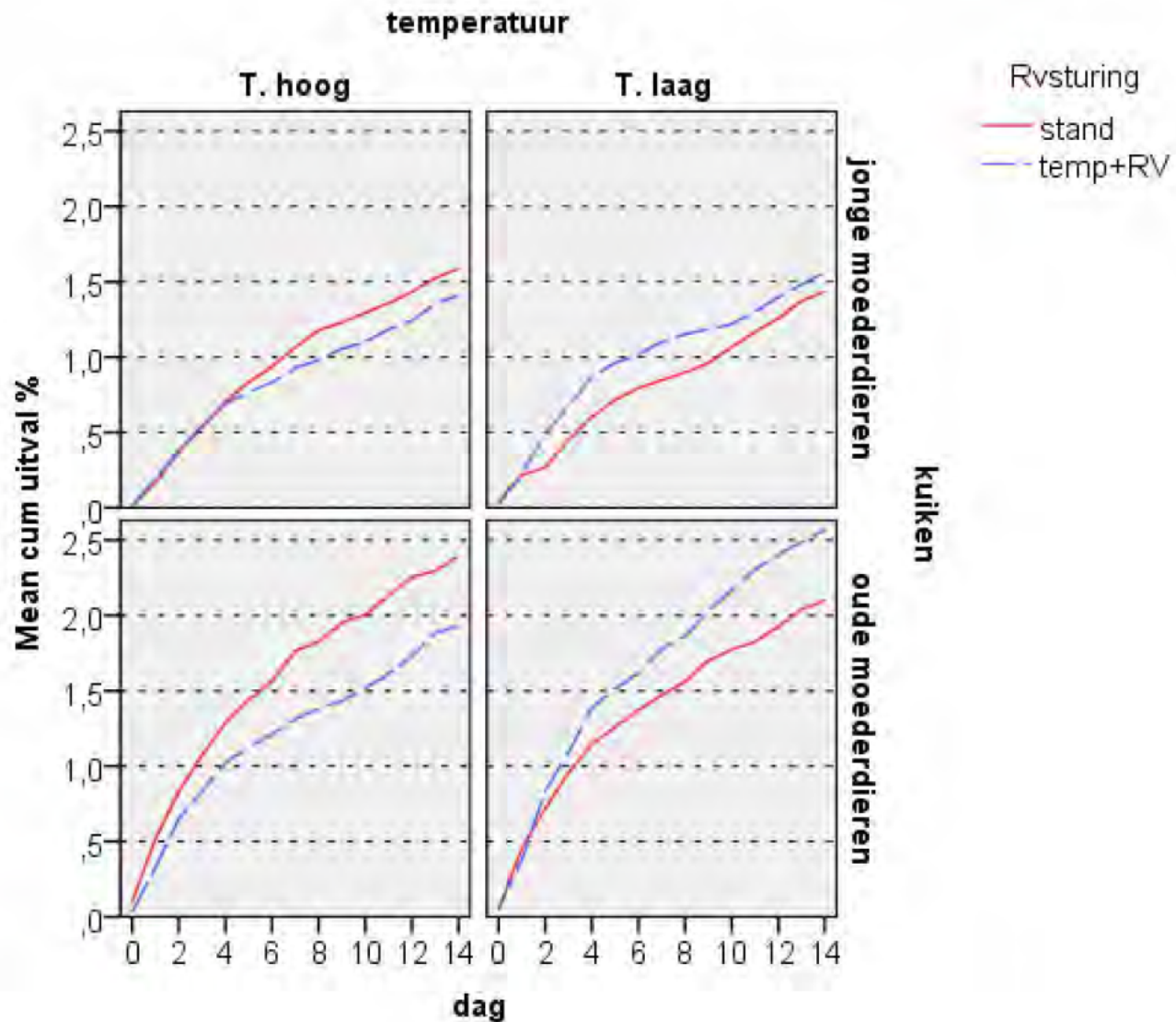

Ronde 1

- laagste RV, vooral bij hoge T
(enkele dagen < 40%)

Verloop uitval (dag 0-14 / gem 3r)

Gewicht en uitval op d7 (gem. 3r)

Gewicht d7

	Oude MD				Jonge MD			
	Hoge T	Hoge T + RV	Lage T	Lage T + RV	Hoge T	Hoge T + RV	Lage T	Lage T + RV
R1	196	207	203	208	167	158	160	170
R2	190	203	185	197	155	159	154	158
R3	197	195	189	198	160	164	157	158
Gem 3r	194	202	192	201	161	160	157	162

% uitval d0-7

	Oude MD				Jonge MD			
	Hoge T	Hoge T + RV	Lage T	Lage T + RV	Hoge T	Hoge T + RV	Lage T	Lage T + RV
R1	1,9	1,1	1,8	1,9	1,0	0,4	0,4	0,5
R2	1,9	1,7	1,7	2,1	1,2	1,7	1,7	1,9
R3	1,3	1,2	1,0	1,2	0,9	0,7	0,9	0,9
Gem 3r	1,7	1,3	1,5	1,7	1,0	0,9	1,0	1,1

Technisch resultaat (d40 – gem. 3r)

Kuikens van oude MD (>55 wkn)

	Hoge T	Hoge T + RV	Lage T	Lage T + RV
Uitval %	4,4	4,0	3,9	4,4
Gewicht *	2484	2537	2550	2571
Voeder (kg/pok)	3,65	3,67	3,74 b	3,68
Voederconversie	1,540	1,509	1,527	1,502
VC 2500 **	1,543	1,502	1,517	1,488
Productiegetal	399,7	419,0	416,6	424,8

* = totaal kg geladen / totaal aantal geladen

** correctie van 2 punten per 100 gram

- RV-sturing:
  - zowel bij hoge als lage T → beter technisch resultaat (gewicht, VC, PG)
  - opgelet: bij opzet RV<40% geeft hogere uitval in 1^e week (ronde 1)
- Temperatuur:
  - technisch resultaat iets beter bij lage T + lagere verwarmingskosten
  - lage T-curve volstaat voor kuikens van oude MD

Technisch resultaat (d40 – gem. 3r)

Kuikens van jonge MD (<30wk)

	Hoge T	Hoge T + RV	Lage T	Lage T + RV
Uitval %	3,6	3,4	3,0	3,5
Gewicht *	2356	2343	2308	2380
Voeder (kg/pok)	3,49	3,43	3,47	3,44
Voederconversie	1,537	1,517	1,552	1,502
VC 2500 **	1,566	1,549	1,590	1,526
Productiegetal	384,1	388,4	375,0	397,0

* = totaal kg geladen / totaal aantal geladen

** correctie van 2 punten per 100 gram

• RV-sturing:

- bij lage T: beter technisch resultaat bij RV-sturing
- bij hoge T: minder verschillen, maar wel betere VC
- opgelet: bij opzet RV<40% geeft hogere uitval in 1^e week (ronde 1)

• Temperatuur:

- 'lage T': lager eindgewicht, hogere VC t.ov. hoge temp.
- 'lage T + RV': beste technisch resultaat

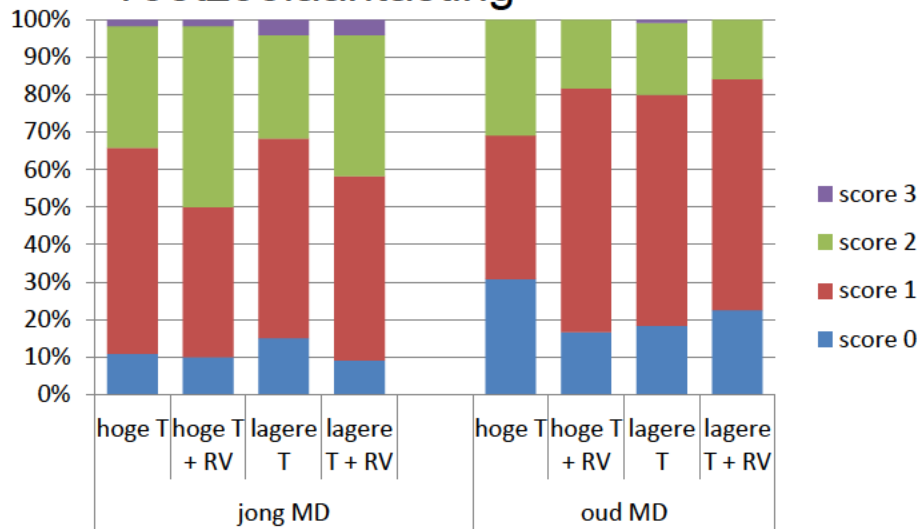
=> met een RV-sturing op 60% RV kan je opstarten met een lagere T

+ in de stal wel diergedrag opvolgen en bijsturen indien nodig

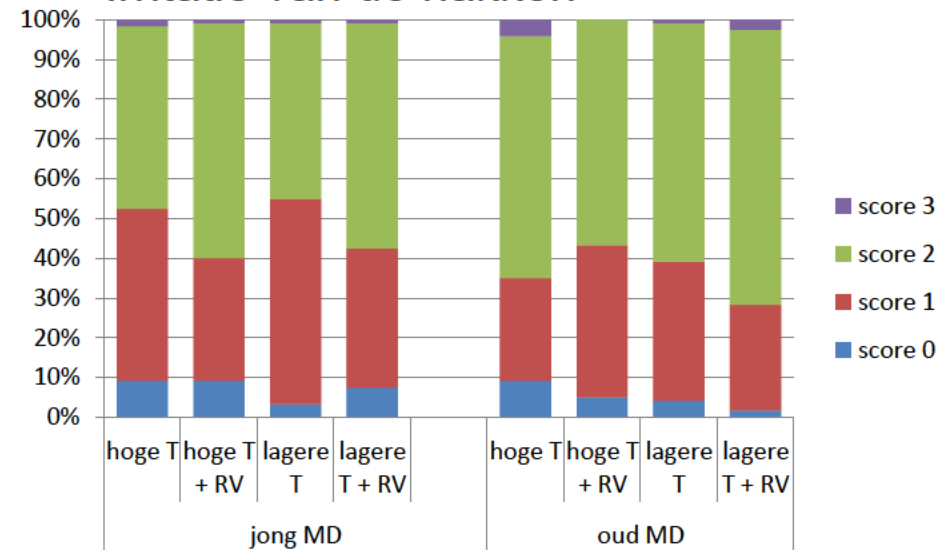
Beoordeling kuikens (d39 - gem. 3r)

Stal ABCD

Voetzoolaantasting

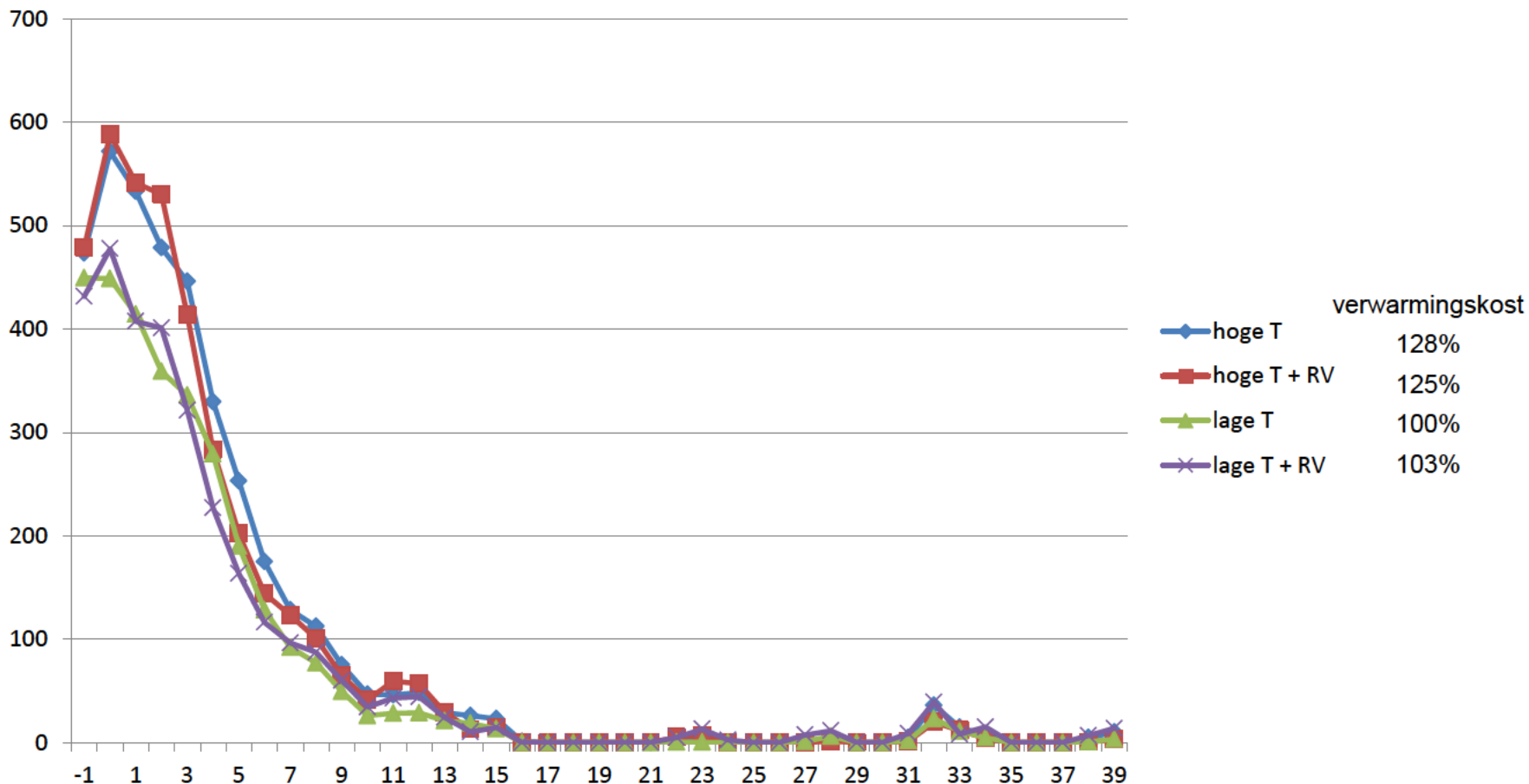
Irritatie van de hakken

- Jonge MD:
  - RV-sturing: meer voetzool- en hakproblemen
  - Temperatuur: geen duidelijk effect
- Oude MD:
  - geen duidelijk effect van RV-sturing
  - bij hoge T zonder RV-sturing: meer voetzoolaantasting
- Jonge ⇔ oude MD: gewichtseffect

Energieverbruik verwarming

(verbruik/dag/afd.)

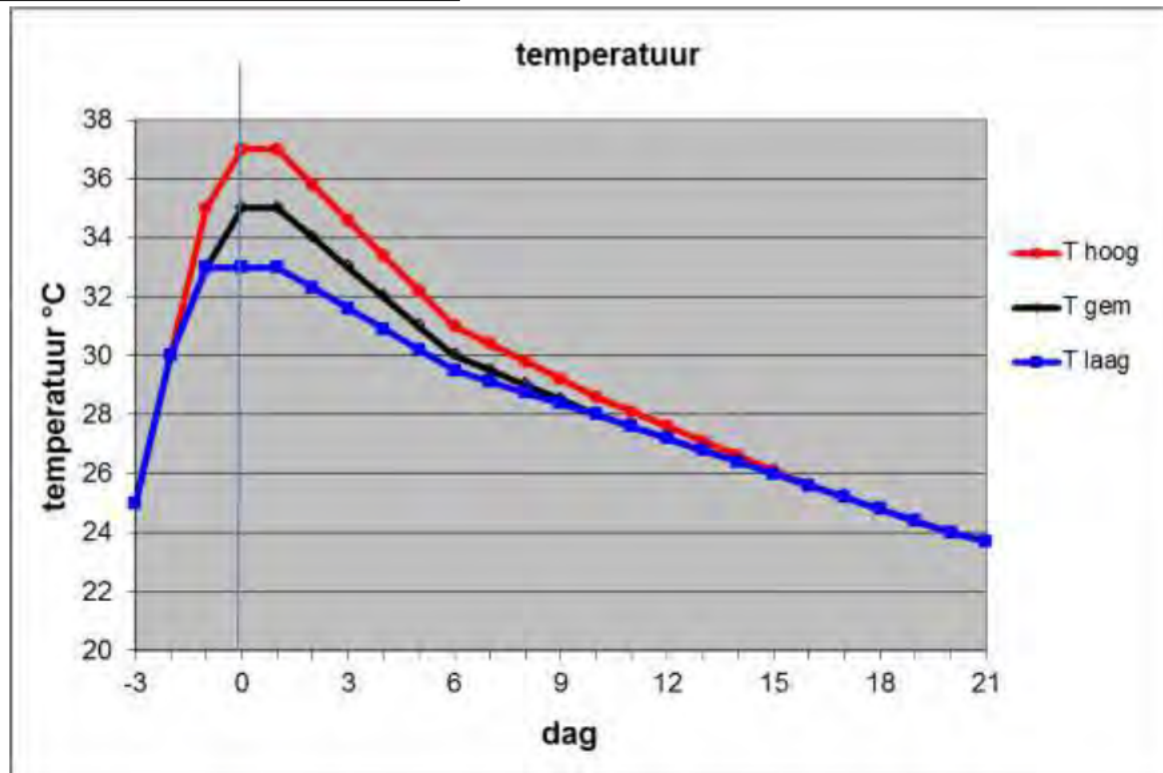
Effect van T en RV op kuikens van verschillende leeftijden moederdieren

(3 rondes – periode: maart – augustus 2016)

Nieuwe Stal

Temp.	Leeftijd MD		
	jong	gem	oud
37°C bij opzet	x	x	
35°C bij opzet	x	x	x
33°C bij opzet		x	x

	Leeftijd MD (weken)		
	jong	gem	oud
ronde 1	29	41	58
ronde 2	28	42	59
ronde 3	29	44	52

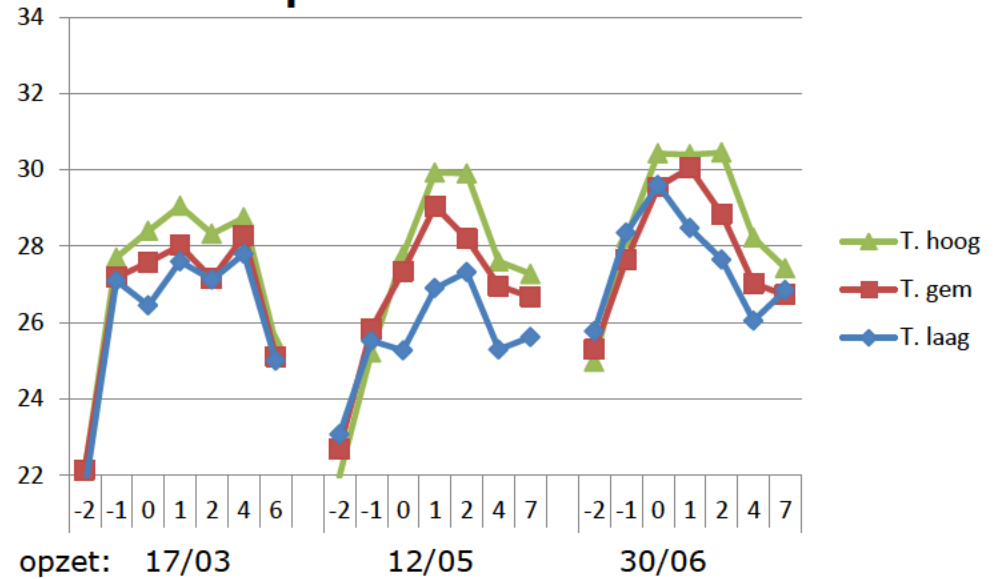

Temperatuur verloop

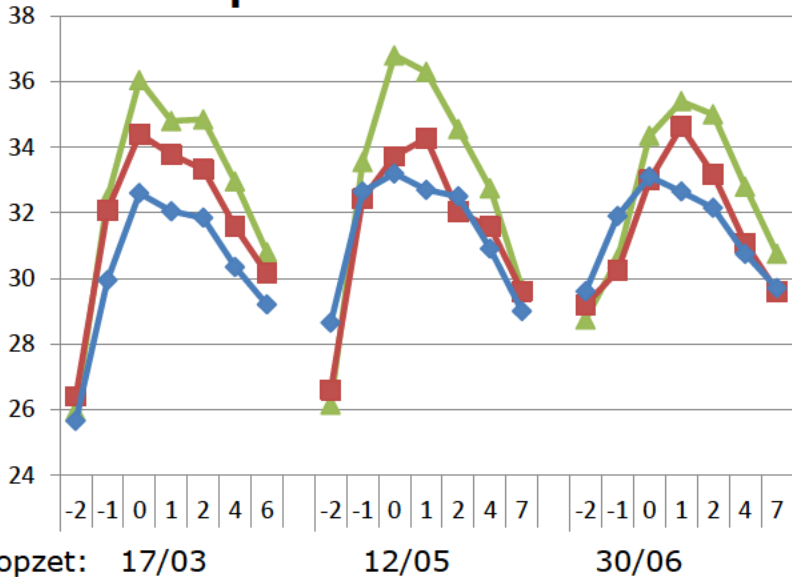
T laag:

- lagere T tijdens opwarmen stal en 1^e dagen na opzet
- vloer T < streefwaarde 28 (vooral ronde 2 met langere leegstand)

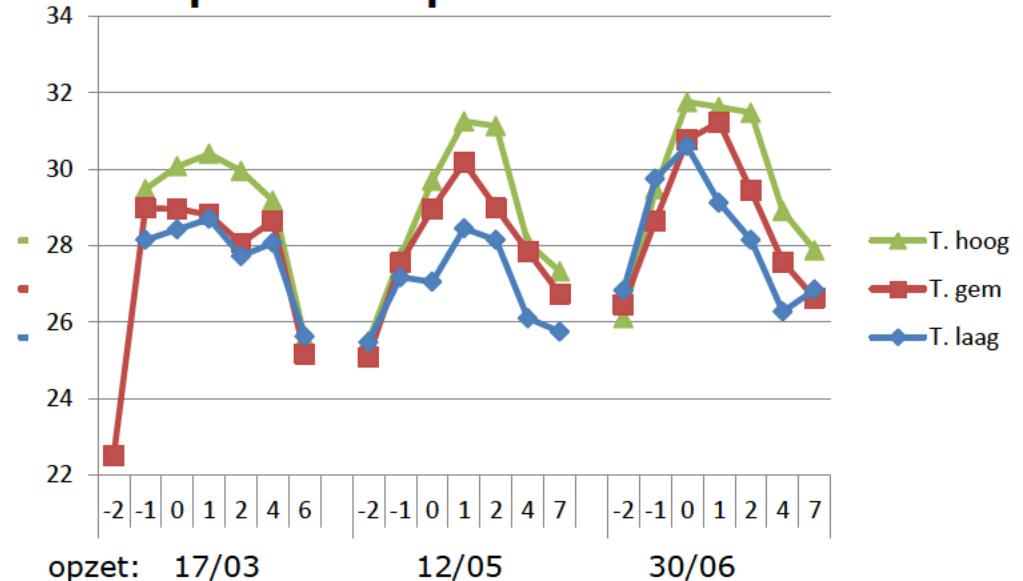
Vloertemperatuur

Staltemperatuur

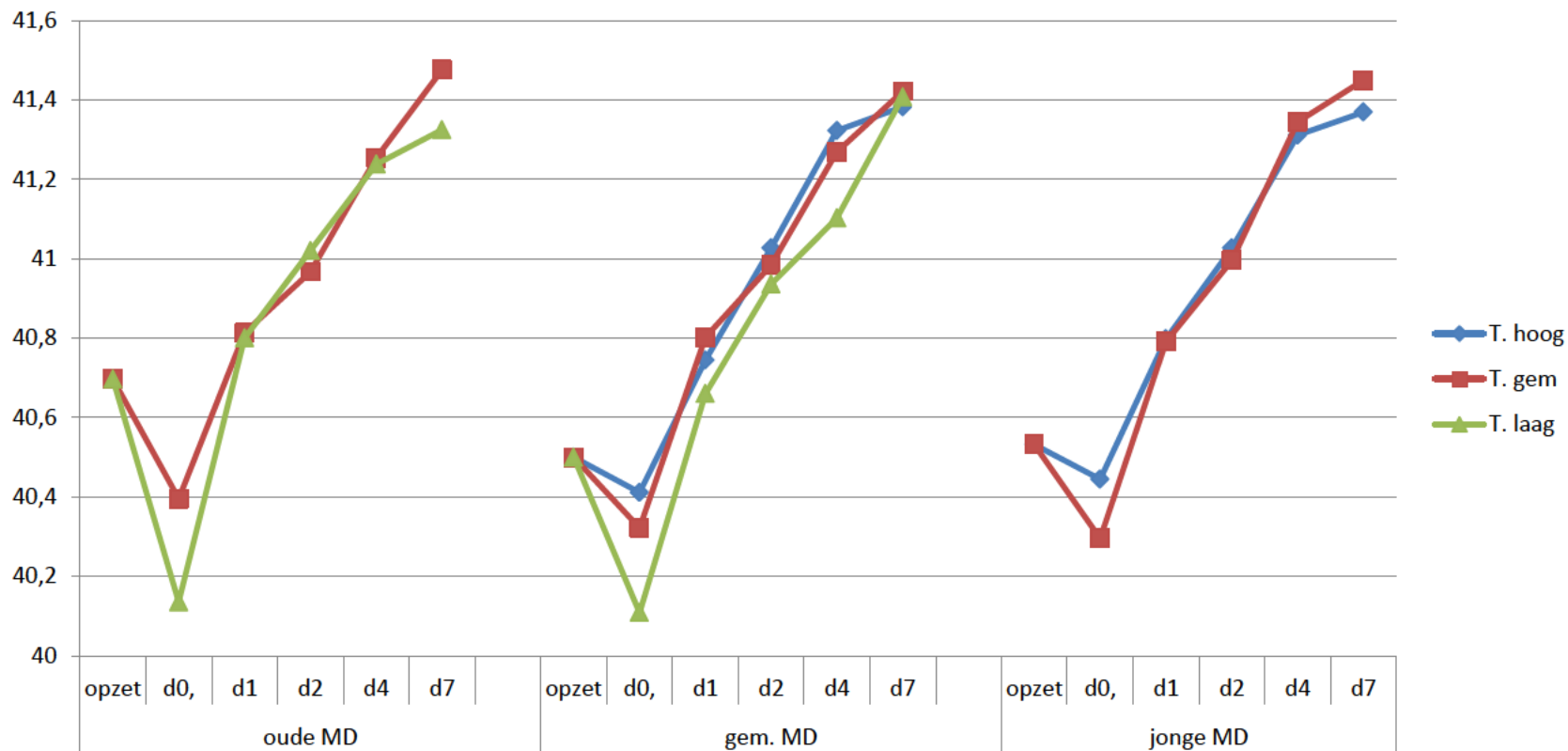

Temperatuur op het strooisel

T hoog: 37° bij opzet
T gem: 35° bij opzet
T laag: 33° bij opzet

Kuikentemperatuur (gem. 3 rondes)

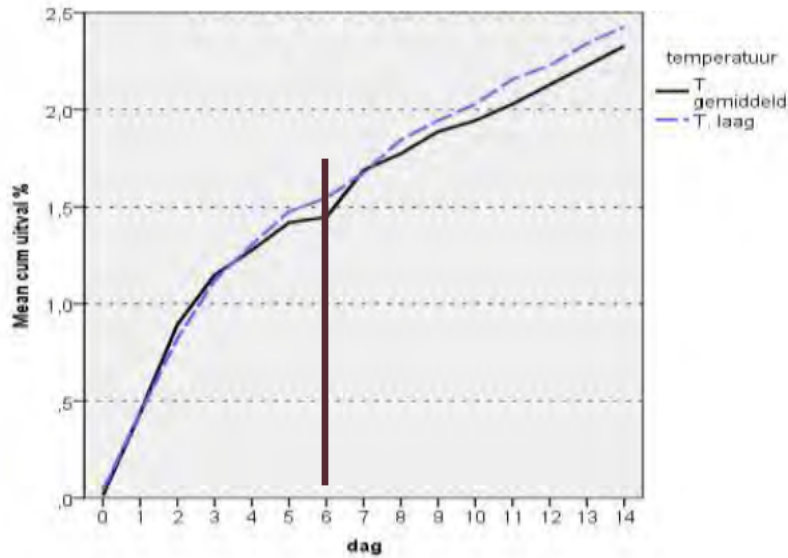

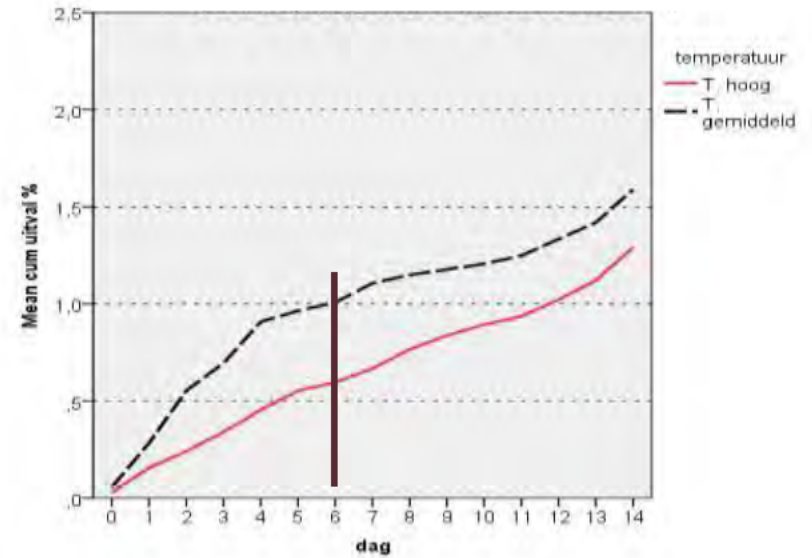
Verloop uitval (dag 0-14 / gem. 3r)

T hoog: 37° bij opzet
T gem: 35° bij opzet
T laag: 33° bij opzet

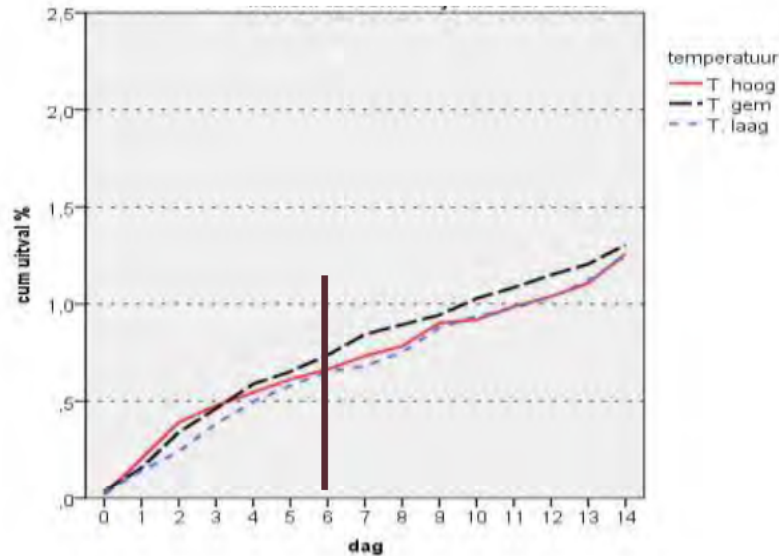
Oude MD

Jonge MD

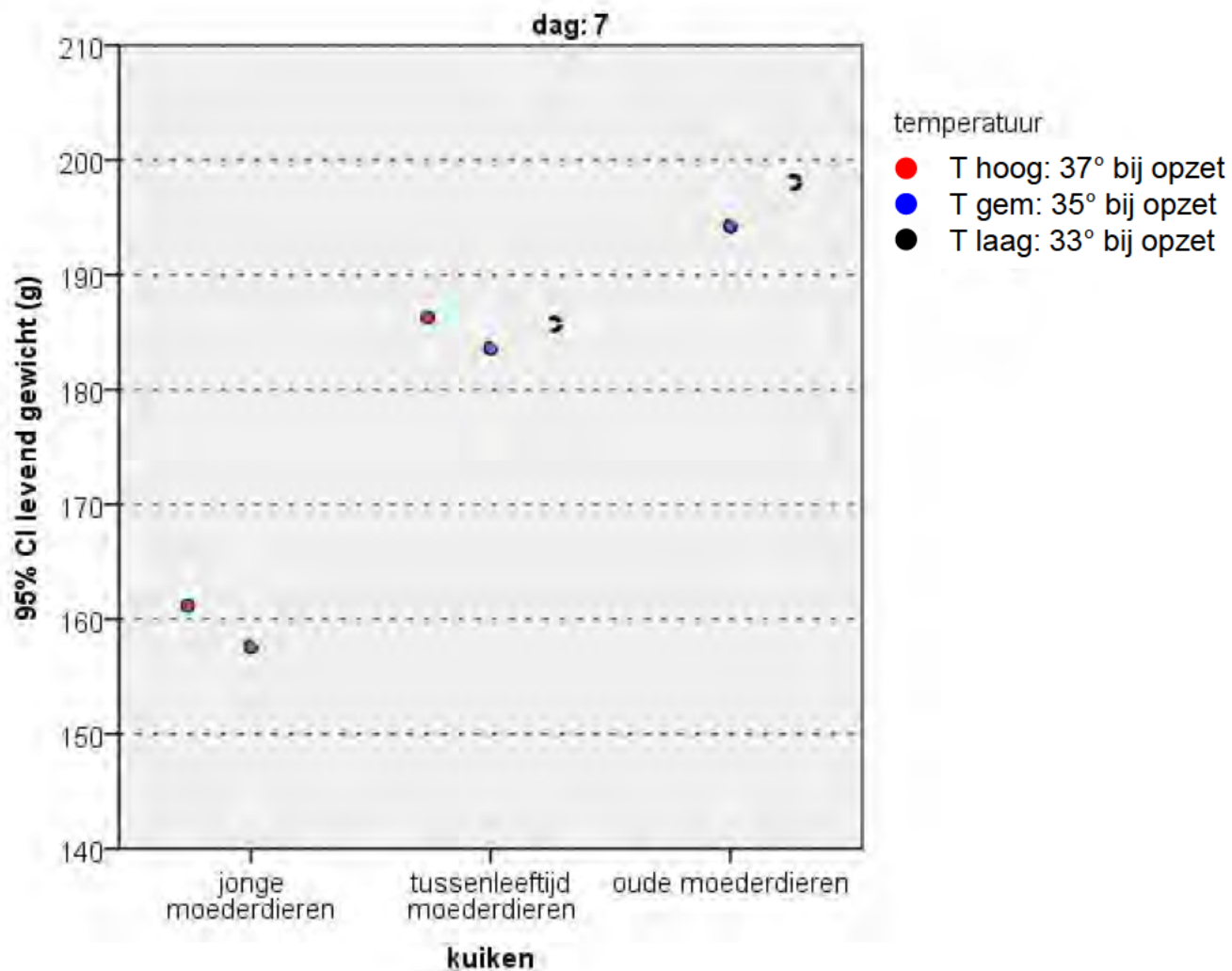

Gem. MD

Gewicht d7 (gem. 3 r)

=> grote variatie tussen rondes

Gewicht en uitval op d7

T hoog: 37° bij opzet
T gem: 35° bij opzet
T laag: 33° bij opzet

Gewicht d7	Oude MD		Gem. MD			Jonge MD	
	Lage T	Gem. T	Lage T	Gem. T	Hoge T	Gem. T	Hoge T
R1	207	209	197	193	195	170	175
R2	192	183	175	175	170	143	143
R3	195	191	185	185	186	160	166
Gem 3r	198	194	186	184	184	158	161

% uitval d0-7	Oude MD		Gem. MD			Jonge MD	
	Lage T	Gem. T	Lage T	Gem. T	Hoge T	Gem. T	Hoge T
R1	1,8	1,7	0,6	0,8	0,9	1,0	0,5
R2	2,0	2,2	0,6	0,7	0,3	1,4	1,0
R3	1,2	1,2	0,8	1,1	0,8	0,9	0,5
Gem 3r	1,7	1,7	0,7	0,8	0,7	1,1	0,7

Technisch resultaat (d40 – gem. 3r)

T hoog: 37° bij opzet
T gem: 35° bij opzet
T laag: 33° bij opzet

	Oude MD		Jonge MD	
	Lage T	gem. T	gem. T	hoge T
Uitval %	4,3	4,2	3,3	3,2
Gewicht *	2554	2548	2321	2288
Voeder (kg/pok)	3,76	3,75	3,47	3,42
Voederconversie	1,540	1,539	1,546	1,546
VC 2500 **	1,530	1,529	1,582	1,589
Productiegetal	413,4	411,8	378,2	373,1

	Gem. MD		
	Lage T	gem. T	hoge T
Uitval %	3,3	3,1	2,8
Gewicht *	2489	2515	2493
Voeder (kg/pok)	3,78	3,71	3,70
Voederconversie	1,572	1,524	1,528
VC 2500 **	1,574	1,521	1,530
Productiegetal	398,4	416,3	413,0

* = totaal kg geladen / totaal aantal geladen

** correctie VC van 2 punten per 100 gram

Technisch resultaat (jonge MD)

Proef 2012 (36d)

		Opzet 34°C	Opzet 36°C
Uitval %	d7	2,0	1,5
	eind	5,3	4,0
Gewicht	d7	171	171
	eind	2309	2281

*cum. uitval te hoog
hoge temp: minder uitval
⇒ stal beter opwarmen (Tvloer)
⇒ effect te lage RV*

Proef 2016 (39d)

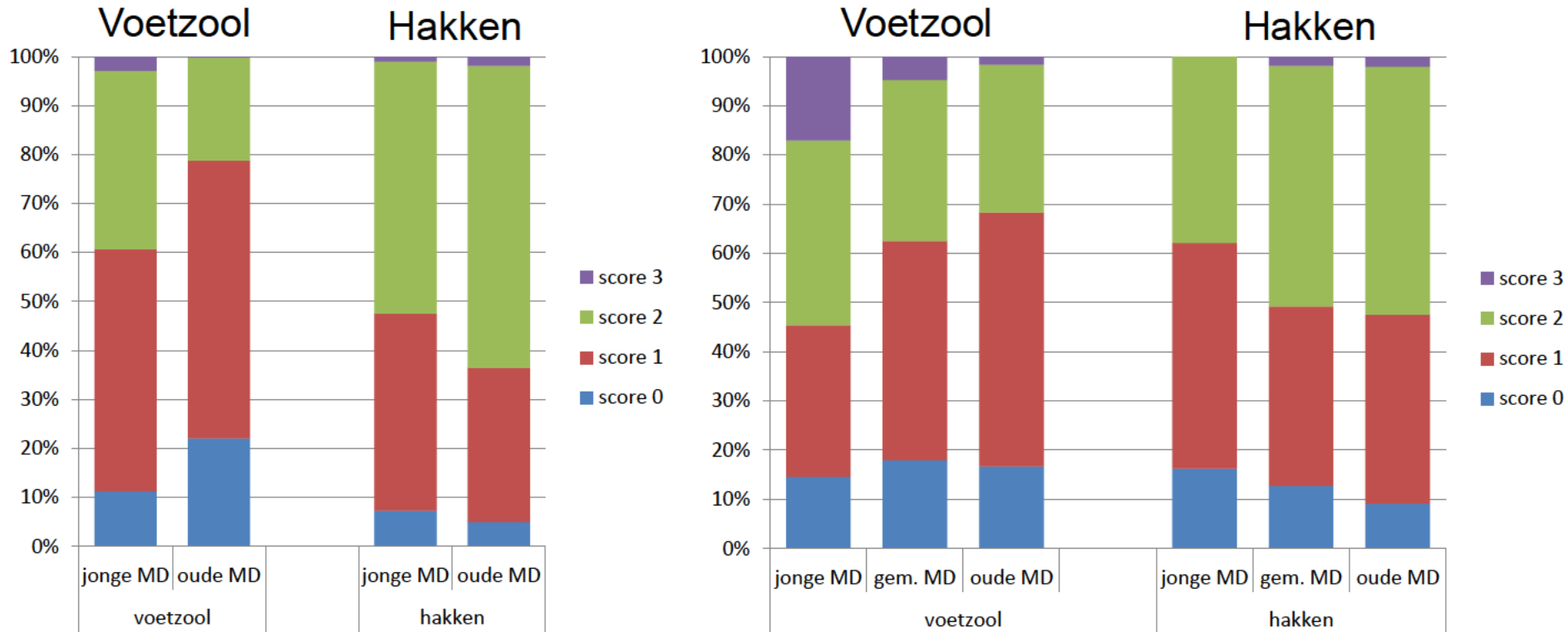
		Opzet 35°C	Opzet 37°C
Uitval %	d7	1,1	0,7
	eind	3,3	3,2
Gewicht	d7	158	161
	eind*	2321	2281

*cum. uitval : lager dan proef 2012
⇒ stal beter opgewarmd (Tvloer)
⇒ temp. instelling
⇒ kuikenkwaliteit*

Beoordeling kuikens (d39 – gem. 3r)

Stal ABCD

Stal E1-8

- jonge MD: meer voetzoolaantasting, minder hakproblemen
= effect van lager eindgewicht, niet van leeftijd MD
analoog als verschil hanen - hennen

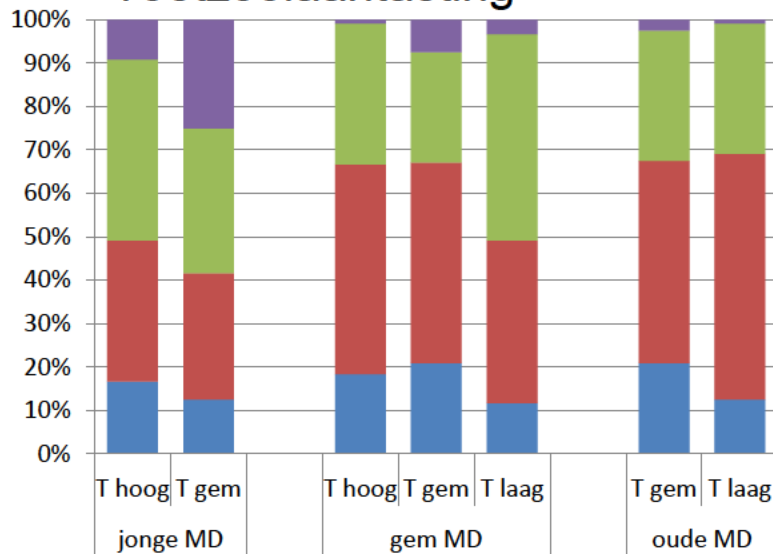
(zware dieren zitten meer op de hakken,
lichtere dieren staan meer op hun poten)

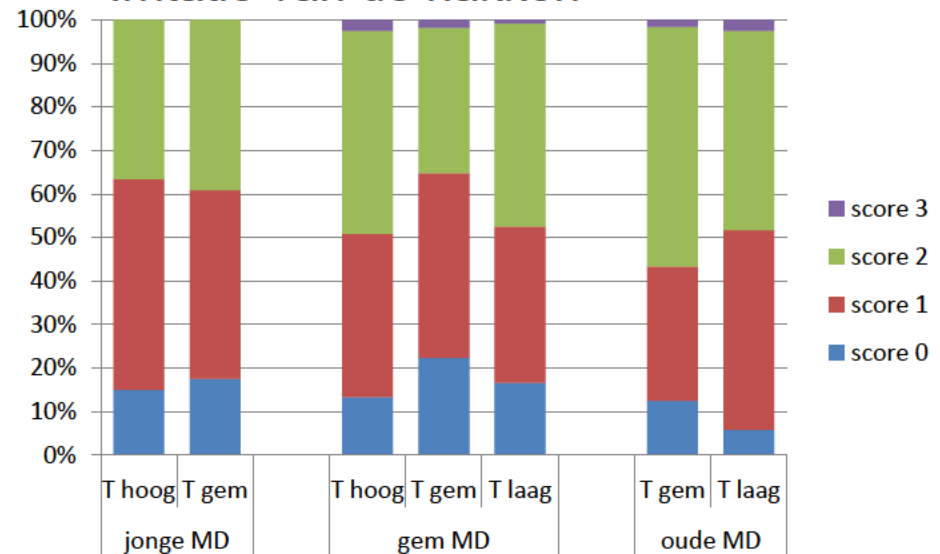
Beoordeling kuikens (d39 – gem. 3r)

Stal E1-8

Voetzoolaantasting

Irritatie van de hakken

- MD <30wk: T hoog minder voetzool
- MD 40-45wk: T laag meer voetzool
- MD >55wk: geen verschil

- hakirritatie:
  - geen eenduidig effect van temperatuur
  - grote verschillen tussen rondes

- strooiselkwaliteit:
  - %DS strooisel geen duidelijke verschillen

Effect van klimaat op kuikens van moederdieren van verschillende leeftijden

- Kuikens van jonge MD (< 30wk)
  - hoge temp.: betere opstart, minder uitval eerste week, hogere energiekost
  - opletten voor te lage RV: duidelijk negatieve effecten bij < 40% RV
  - langere rondeduur om zelfde eindgewicht te halen
  - beter maternale immuniteit
- Kuikens van oude MD (> 55 wk)
  - ziektegevoeligheid, meer vuile navels, meer risico op dooierrestontsteking)
    - = > afstemmen broedproces
    - = > goed opvolgen na opzet
  - opstart met lagere temp. mogelijk (energiekosten lager, technisch resultaat)
- RV-sturing:
  - norm: RV > 50% houden (uitdroging / warmteverlies)
  - duidelijk neg. effect bij RV < 40% (onafh. leeftijd MD)
  - vooral in winterperiode
    - = > extra vernevelen via vernevelingsinstallatie

Bedankt voor uw
aandacht!

Proefbedrijf Pluimveehouderij